

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**To'qimachilik zamin qoplamalari. Ko'rinadigan samarali pastki qatlam qalinligini
aniqlash**

Rasmiy nashr

NATIONAL STANDARD OF UZBEKISTAN

Textile floor coverings - Determination of the apparent effective thickness of the backing

Official edition

Ushbu O'zbekiston Milliy standarti EN 1318:2005 "Textile floor coverings - Determination of the apparent effective thickness of the backing" xalqaro standartiga aynan o'xshash.

This National Standard of Uzbekistan is identical to the international standard EN 1318:2005 "Textile floor coverings - Determination of the apparent effective thickness of the backing".

Ushbu O'zbekiston milliy standarti 26.01.2025 dan boshlab O'zbekiston standartlar institutining 2024-yil 26-noyabrdagi 77/XSt-sonli buyrug'i bilan amalga kiritiladi.

**Ushbu standartni O'zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi
O'zbekiston standartlar institutiga tegishli**

O'z MSt EN 1318:2024 (EN 1318:2005, IDT)

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**To'qimachilik zamin qoplamalari. Ko'rinadigan samarali pastki qatlam qalinligini
aniqlash**

(EN 1318:2005, IDT)

Rasmiy nashr

O'zbekiston standartlar instituti

Toshkent

So‘z boshi

1 O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan ISHLAB CHIQILDI VA TASDIQLASHGA TAQDIM ETILDI.

2 O‘zbekiston standartlar institutining 2024-yil 26-noyabrdagi 77/XSt-sonli buyrug‘i bilan TASDIQLANDI.

3 Ushbu O‘zbekiston Milliy standarti EN 1318:2005 “Textile floor coverings - Determination of the apparent effective thickness of the backing” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.

4 DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi. Ushbu standartni qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi muvofiq axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi.

Ushbu standartni O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

Mundarija

1	Qo‘llanilish doirasi.....	1
2	Standartga havolalar.....	1
3	Atamalar va ta’riflar.....	1
4	Tamoyil	1
5	Qurilma	1
6	Namunalar	2
7	Sinov jarayoni	2
8	Natijalarni hisoblash va ifodalash	2
9	Sinov hisoboti	2
	A ilova. Ko‘ndalang kesim.....	3
	B ilova. Maydon natijalari	4

Muqaddima

Ushbu standarti (EN 1318:2005) CEN/TC 134 "Egiluvchan, to‘qimachilik va laminat pol qoplamalari" Texnik qo‘mitasi tomonidan tayyorlangan, uning kotibiyati BSI tomonidan amalga oshiriladi.

Ushbu standartiga milliy standart maqomi eng kechi 2006 yil iyuniga qadar bir xil matnni nashr qilish yoki tasdiqlash yo‘li bilan beriladi va qarama-qarshi milliy standartlar 2006 yil iyunidan kechiktirmay bekor qilinadi.

Ushbu hujjat EN 1318:1996 standartini almashtiradi.

CEN/CENELEC ichki qoidalariga muvofiq, quyidagi mamlakatlarning milliy standartlar tashkilotlari ushbu Yevropa standartini amalga oshirishlari shart: Avstriya, Belgiya, Kipr, Chexiya

Respublika, Daniya, Estoniya, Finlyandiya, Fransiya, Germaniya, Gretsiya, Vengriya, Islandiya, Irlandiya, Italiya, Latviya, Litva, Lyuksemburg, Malta, Niderlandiya, Norvegiya, Polsha, Portugaliya, Slovakiya, Sloveniya, Ispaniya, Shvetsiya, Shveytsariya va Buyuk Britaniya.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING DAVLAT STANDARTI

To'qimachilik zamin qoplamalari. Ko'rinadigan samarali pastki qatlam qalinligini aniqlash.

Текстильные напольные покрытия. Определение кажущейся эффективной толщины подложки.

Textile floor coverings. Determination of the apparent effective thickness of the backing

Amalga kiritish sanasi 26.01.2025 y

1 Qo'llanish doirasi

Ushbu standart to'qimachilik pol qoplamalarining ko'rinadigan samarali qalinligini aniqlash usulini belgilaydi.

2 Standartga havolalar

Ushbu hujjatni qo'llash uchun quyidagi havola qilingan hujjatlar majburiydir. Sana ko'rsatilgan havolalar uchun faqat keltirilgan nashr amal qiladi. Sana ko'rsatilmagan havolalar uchun havola qilingan hujjatning so'nggi nashri (shu jumladan har qanday tuzatishlar) qo'llaniladi.

ISO 1957, Mashinada ishlab chiqarilgan to'qimachilik pol qoplamalari. Jismoniy sinovlar uchun namunalarni tanlash va kesish. (Machine -made textile floor coverings. Selection and cutting specimens for physical tests).

ISO 2424:1992, To'qimachilik pol qoplamalari. Lug'at. (Textile floor coverings. Vocabulary).

3 Atamalar va ta'riflar

Ushbu standartning maqsadlari uchun quyidagi atama va ta'rif qo'llaniladi, ammo A.1-rasmda keltirilgan atamalarining ta'rifi uchun ISO 2424:1992 ga qarang.

3.1

tayanchning aniq samarali qalinligi (ea).

tayanchning pastki yuzasi bilan qatlam yuzasining darhol yuqorida joylashgan eng past nuqtasi orasidagi masofa (orqa qoplama, birlamchi tayanch va boshqalar. A ilovasiga qarang).

4 Tamoyil

To'qimachilik pol qoplamining ko'ndalang kesimi mikroskopik tarzda tekshiriladi va tayanchning yuqori va pastki yuzalari orasidagi masofa optik jihatdan o'lchanadi, tayanchning hech qanday tarzda siqilmasligiga e'tibor beriladi.

Rasmiy nashr

5 Qurilma

5.1 Minimal kattalashtirish x 2 bo'lgan optik qurilma, 0,1 mm aniqlik bilan o'lchash imkoniyatiga ega.

5.2 Kesilgan qirralarning toza va tekis bo'lishi uchun namunalarni kesish uchun kesish moslamasi (masalan, matbuot pichog'i yoki gilyotin).

6 Namunalar

ISO 1957 da ko'rsatilgan usulga muvofiq, butun ishlab chiqarish kengligi bo'ylab pol qoplamasining vakillik namunasini oling.

Kengligi 10 mm dan 30 mm gacha va uzunligi 150 mm dan 200 mm gacha bo'lgan chiziqlar ko'rinishidagi uchta namunadan namuna olish uchun joylarni tanlang, namunalar uzunligi ishlab chiqarish yo'nalishiga perpendikulyar bo'lgan har bir chekkadan 50 mm. Namunalarning bo'ylama kesimida lenta mavjudligini ta'minlash uchun joyni diqqat bilan tanlab, orqa qismga rangli yopishqoq to'qimachilik lentasini yopishtiring. Yopishqoq lentani taglikka muloyimlik bilan surish orqali yopishqoqlikni ta'minlang.

Har bir chiziqni (qo'llab-quvvatlovchi tomoni yuqoriga) kesib oling, shunda kesilgan qirralar toza va taglikning pastki qismiga perpendikulyar bo'ladi.

Namuna kamida 24 soat dam olishiga ruxsat bering, shunda yopishqoq lentaning biriktirishidan va kesishdan siqilish tiklanishi mumkin.

Izoh: Har bir kesishdan keyin kesish pichog'ini aseton bilan tozalang. Bu pichoqda qolgan yopishtiruvchi moddalarni olib tashlaydi va kesilgan joyning tozaligini oshiradi.

7 Sinov jarayoni

7.1 Qoziqli gilamlar uchun

Namunani uning kesilgan chetiga shunday joylashtiringki, uning yopishqoq lenta bilan bo'ylama kesmasi optik qurilma maydonida bo'lsin va tasvirni fokuslang.

Suyanchning pastki yuzini gradusli okulyardagi mos yozuvlar nol belgisi bilan tekislang.

Nol belgisi va qoziqning ildizlariga mos keladigan taglikning pastki yuzasining chetiga to'g'ri keladigan belgi o'rtasidagi bo'linishlar sonini yozing.

Namuna bo'ylab bir xil masofada joylashgan uchta o'lchovni bajaring.

7.2 Boshqa to'qimachilik pol qoplamalari uchun

7.1-bandda ko'rsatilgandek davom eting, lekin nol belgisi va taglik (qoplama) ustidagi keyingi ko'rinadigan qatlamning pastki yuzining chetiga to'g'ri keladigan belgi o'rtasidagi bo'linish raqamini yozing.

8 Natijalarni hisoblash va ifodalash

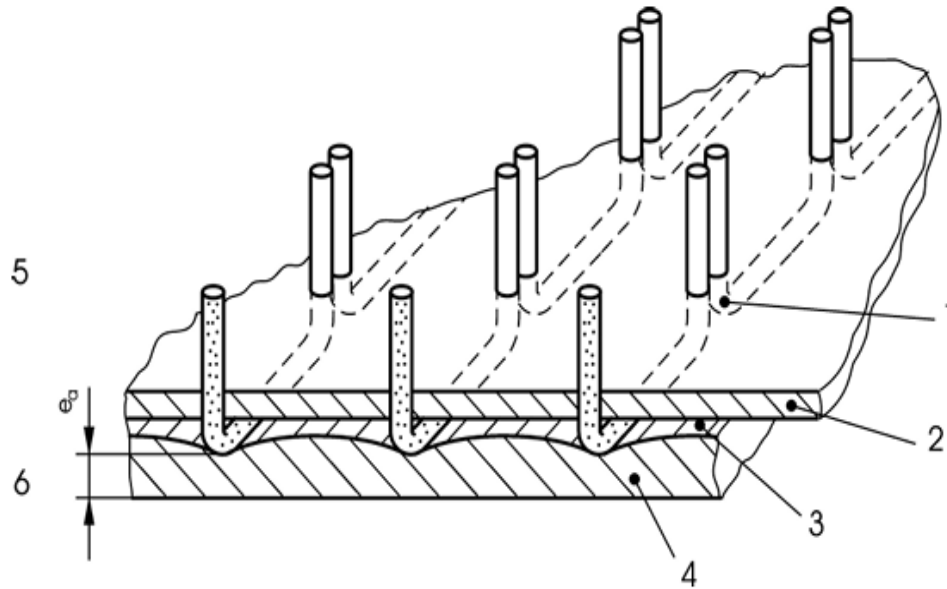
Tayanchning aniq samarali qalinligini (ea) 9 o'lchovning o'rtacha qiymati sifatida $\pm 0,1$ mm gacha ifodalang.

9 Sinov hisoboti

Sinov hisobotida quyidagi ma'lumotlar bo'lishi kerak:

- a) ushbu standartga havola, ya'ni EN 1318;
- b) 8-bandga muvofiq test natijalarining o'rtacha qiymati;
- v) individual qadriyatlar;
- d) natijalarga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan ushbu standartdan har qanday og'ish

A ilova
(ma'lumot uchun)
Ko'ndalang kesim
A.1-Rasim. Sinov namunasi

- Kalit so'zi
- 1 qoziq
 - 2 Asosiy tayanch
 - 3 Qoplama
 - 4 Tayanch qismi
 - 5 Foydalaniladigan sirt
 - 6 Substrat

A.1. Rasm

B ilova
(ma'lumot uchun)
Maydon natijalari

2001 yil kuzida o'tkazilgan ikkita dumaloq aylanish natijalari, igna namligining ikkilamchi to'qimachilik tayanchining ko'rinadigan samarali qalinligini millimetrda aniqlash uchun. Ushbu dumaloq robinlar davomida har bir namuna uchun 7 ta namunada tahlillar o'tkazildi. Boshqa tayanchlarda aylana o'yin natijalari mavjud emas.

1-Jadval Natijalar -1

	Laboratoriya I	Laboratoriya II	Laboratoriya III	O'rtacha
A namunasi				
O'rtacha	3,2	3,1	2,6	3,0
Rezyume	2,9 %	5,1 %	4,0 %	10,2 %
B namunasi				
O'rtacha	2,6	2,6	2,6	2,6
Rezyume	5,0 %	4,6 %	4,1 %	1,7 %

2-Jadval Natijalar -2

	Lab I	Lab II	Lab III	Lab IV	Lab V	Lab VI	Lab VII	O'rtacha
C namunasi								
O'rtacha	2,2	2,1	2,1	2,2	2,1	2,7	2,0	2,3
Rezyume	5,4 %	9,8 %	5,8 %	6,4 %	8,3 %	2,7 %	11,2 %	11,2 %
D namunasi								
O'rtacha	2,2	2,3	1,9	2,1	2,2	2,7	1,7	2,2
Rezyume	2,9 %	5,8 %	3,3 %	6,7 %	9,8 %	3,0 %	9,3 %	13,9 %
E namunasi								
O'rtacha	2,4	2,7	2,2	2,3	2,6	2,7	2,6	2,5
Rezyume	6,4 %	5,4 %	3,8 %	7,8 %	4,6 %	2,3 %	6,1 %	8,0 %